

1291-1291- OFP - Acta Capitulorum Generalium Palencie Celebrati

In nomine patris et filii et spiritus sancti. Amen.

Acta capituli generalis Palencie celebrati
anno Domini · M° · CC° · LXXXI° ·

Iste sunt approbaciones.

Approbamus has. In capitulo de gravi culpa. ubi dicitur. quod si accusatus negaverit etc. deleatur totum usque ibi. ne autem vicia occultentur etc. et dicatur sic. quod si accusatus negaverit. et accusans in probacione defecerit; accusans pena accusato debita puniatur. Et hec habet · ii · capitula.

Item hanc. In capitulo De itinerantibus. ubi dicitur in fine. nisi per magistrum ordinis vel diffinitores capituli generalis. addatur. si vero fuerit conversus. ipso facto voce nisi in accusacione propria sit privatus. et ubique novissimum locum teneat. nisi per magistrum ordinis vel diffinitores capituli generalis fuerit restitutus. et nichilominus penitenciam faciat gravis culpe. Et hec habet · ii · capitula.

Iste sunt inchoaciones.

Inchoamus hanc. In capitulo de studentibus. ubi dicitur. · v · autem provincie. deleatur totum usque ibi. Provincia. et dicatur sic. sex autem provincie scilicet. Ispania. Provincia. Lombardia. etc.

Iste sunt admoniciones.

Admonemus. quod priores provinciales et visitatores. et vicarii. provideant. quod in singulis conventibus et domibus habeantur constituciones correcte. et faciant. quod constituciones que pro tempore confirmantur; in rubricis propriis cicias inserantur.

Item. Constituciones et admoniciones etsi non omnes. tamen ille que magis competunt conversis. saltem quater in anno per magistrum conversorum vel alium fratrem exponantur eisdem.

Item. Cum caritas sola sit vinculum perfectionis. fratres inter se obligaciones seu confederaciones alias non requirant. unde fidei prestaciones. iuraciones et literarum cauciones. si que sunt concepte. vel conciliate; vel celebrate sub quacumque forma verborum cassamus et irritas fore nunciamus. decernimus et inanes. prohibentes. ne de cetero fiant. vel factas audeat aliquis observare.

Item. Priores vel eorum vicarii seu socii priorum ad capitulum generale vel provinciale. licet tamquam procuratores suorum conventuum negocia gerere videantur. non faciant alienaciones vel donaciones notables de rebus conventus. sive in ordine vel extra ordinem sine consensu conventus vel maioris partis; quia hoc eis asservimus non licere.

Item. Licet apostate unius conventus non sint recipiendi ad ordinem per priorem alterius conventus. tamen sunt a fratribus. in quorum terminis inventi fuerint; capiendi. propter quod magister ordinis de consilio diffinitorum. omnibus prioribus. suprioribus et eorum vicariis ceterisque fratribus universis ipsos capiendi auctoritatem tribuit et liberam facultatem. et volumus. quod capientibus de expensis. quas in capiendo fecerint. secundum ordinacionem provincialis plenius satisfiat.

Item. Inquisidores heretice pravitatis officium suum solito diligencius exequantur. alioquin per priores provinciales corrigantur. vel ab officio penitus amoveantur; proviso quod priores actu non fiant inquisidores. et facti ab altero duorum officiorum. prout cicias fieri poterit. absolvantur.

Item. Ne de lectoribus frustretur expectacio et spes fratrum; volumus. quod nullus lector ad prioratus officium assumatur. nisi lectoris officium ad minus exercuerit per tres annos.

Item. Magister ordinis de consilio diffinitorum et assensu ordinat. mandat et districte. iniungit. quod contra diffinitores generalium vel provincialium capitulorum. vel eorum aliquem. a fratribus cuiuscumque status vel condicionis existant. nulle fiant aut proponantur excepciones. recusaciones vel protestaciones. quominus in diffinicionibus suis procedant. Si quis autem contrarium facere presumpserit; in penam incidat gravis culpe. et de manu magistri ordinis vel provincialis vel vicariorum eorumdem et cuiuslibet diffinitorum recipiat disciplinam et a capitulo excludatur. ut suo iurgium exeat cum auctore. Si vero aliquis vel aliqui contra diffinitorem aliquem vel aliquos quidpiam habuerit questionis; per magistrum vel provincialem vel eorum vicarios pro loco et tempore poterit expediri.

Item. Quia constitucion et admoniciones facte de occupacione conversorum et de libellis non habendis. et de subalbis scapularibus non portandis. minus bene in aliquibus provinciis sunt servate; volumus. quod diffinitores proximorum capitulorum provincialium eas faciant diligencius observari.

Item. Nullus conversus sive clericus in sacris ordinibus non existens. calicem nude tangat vel corporalia vel patenam.

Item. Quia admoniciones facte hactenus de non equitando vel pecunia non portanda. a pluribus non servatur; qui se asserunt necessitatem vel licenciam habuisse. volumus. quod in capitulis tam cotidianis quam generalibus quam eciam provincialibus. qui in posterum equitataverint vel pecuniam portaverint. huiusmodi necessitatem exponant et de licencia per testes vel per literas doceant et fidem faciant. et si non fecerint; pena eis in constitutionibus expressa iniungatur. priores autem tam provinciales quam conventuales super huiusmodi necessitate et licencia; requirant diligencius hospites transeuntes.

Item. Priores provinciales non sepe vel diu committant eisdem fratribus. maxime super eosdem conventus. vices suas. cum plerumque per diversos providos et discretos utilitas ordinis efficacius procuretur. volumus insuper et ordinamus. quod qui hactenus tribus annis vel amplius vicarii officium tenuerint ex vi presentis ordinacionis sint in provincialibus capitulois absoluti. et infra biennium ad idem officium nullatenus assumantur.

Item. Omnes fratres caveant diligenter. ne prelatis ecclesiarum dent materiam turbacionis vel scandali alicuius. et de ipsis loquantur tam in privato quam in publico reverenter. et si qui inveniantur fecisse contrarium; acrius puniantur.

Item. Priores conventuales caveant diligenter. ne bona conventuum accipiant et in proprios usus convertant. nisi de conscientia et voluntate conventus vel maioris partis ipsius.

Item. Tam in sepeliendis fratribus mortuis. quam in acolitatu faciendo. in legenda epistola et in aliis. que in ordinario continentur; secundum rubricas uniformitas observetur.

Item. Fratres non habeant molendina vel domos vel aliqua alia. que habere possessionum speciem videantur.

Concedimus provincie Hyspanie tres domos ad peticionem illustrissimi domini regis Castelle. unam ponendam in Licrone¹. aliam ponendam in Oveto².

Item. In eadem provincia fratribus de nacione Cathalonie unam ponendam in Zativa. ubi volumus et ordinamus. quod semper sit studium in hebraico et in arabico.

Provincie Provincie; · ii · Provincie Theotonie; · ii · Provincie Polonie · ii · omnes ponendas. ubi priori bus provincialibus et diffinitoribus sine preiudicio aliarum provinciarum videbitur expedire.

Mittimus in provinciam Dacie visitatores. fratrem priorem Hedesensem. Fredericum priorem Madeburgensem. cum plena auctoritate magistri et nostra. qui tam in capitibus quam in membris inquirant. corrigant. ordinent et emendent. quecumque corrigenda et emendanda viderint et invenerint. et ambo in solidum habeant potestatem. et ordinamus. quod magister ordinis mittat visitatores secundum eundem modum in provincias Grecie et Terre sancte.

Absolvimus priores provinciales Egidium Hispanie. Thomam Francie. Salomonem Ungarie. Egidium Polonie. Oliverum Dacie. Salvum Grecie. Radulphum Terre sancte. Conventuales; Gerundensem etc. et ordinamus. quod iidem fratres in eisdem provinciis vel conventibus ad eadem officia non assumantur isto anno.

Suffragia pro vivis

Ista sunt suffragia pro vivis.

Pro domino papa quilibet sacerdos · vi · missas. Pro domino Latino. etc.¹.

Ista sunt suffragia pro defunctis.

Pro domino Portuensi;¹ quilibet sacerdos · i · missam. et quilibet conventus · i · Pro domino Alfonso quondam rege Castelle; qui libet sacerdos · ii · missas.

Pro domina Helyonor quondam regina nuper defuncta; quilibet sacerdos · vi · missas et quilibet conventus unam. et solempnes vigilias defunctorum pro ipsa.

Pro fratre B. Geraldio quondam priore provinciali Provincie. nuper in festo annunciationis defuncto; quilibet sacerdos · i · missam².

Pro qualibet missa clericus · vii · psalmos cum letania. conversus · c · pater noster. cum totidem ave Maria dicant. Letania more solito dicatur in profestis diebus.

Committimus magistro ordinis ordinacionem studii Parisiensis et aliorum studiorum generalium. ut ipse de magistris et bacallariis ordinet et disponat; prout utilitati et profectui viderit expedire.

Item. Volumus et iniungimus. quod diffinitores capitulo generalis presentis et futuri anni. in veniendo et redeundo deducantur de conventu ad conventum. et provideatur eis secundum morem ordinis. prout hactenus est servatum.

Capitulum generale sequens; apud Coloniam assignamus in provincia Theotonie. et diffinitores sint ibi dominica infra octavas ascensionis. Nullus autem aliorum fratrum. eciamsi licenciam habeat. intret locum capitulo ante · viam · feriam pentecostes vigiliam precedentem.

Sciant omnes fratres. quod priori provinciali Anglie et socio provincialis Provincie post generale capitulum in via defunctis; tenentur cuilibet illorum in tribus missis. et aliis secundum constitutionem.

¹ Scil. pro Bernardo de Langussel, aep. Arelatensi; EUBEL l.c. pag. 35

² De morte Bernardi Geraldii narrat B. Guidonis in priores provincialis in provincia Provinciae non divisae. “Plenusque dierum et operibus ac laboribus bonis, in senectute bona quievit in officio provincialatus, ingressus in abundantia sepulcrum in conventu Tholosano, in festo dominice annunciationis, octavo kalendas aprilis inchoante anno domini · m° · cc° · xci° · qua die ordinem intraverat praedicatorum, intrasse creditur chorum et ordinem angelorum”. Cf. DOUAIS l.c.p. XXXVI, 7 et indicem.